

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu
Mechanika i Budowa Maszyn
(Nazwa kierunku studiów)
Studia I Stopnia

Przedmiot:	Teoria, konstrukcja i eksploatacja silnika tłokowego	The theory, construction and operation of a piston engine
Rok: IV		Semestr: 7
M 1 P 1 7 75-2_0		
Rodzaje zajęć i liczba godzin:		Studia niestacjonarne
Wykład	60	
Ćwiczenia	15	
Laboratorium	45	
Projekt	-	
Liczba punktów ECTS:	6	

Cel przedmiotu	
C10	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadą działania tłokowych silników lotniczych,
C11	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z budową, rozwiązaniami konstrukcyjnymi tłokowych silników lotniczych,
C12	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami eksploatacji silników lotniczych,

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
6	Odbyte zajęcia z przedmiotu Fizyka, Termodynamika, Podstawy Konstrukcji Maszyn, Wytrzymałość materiału, Materiałoznawstwo.

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EK17	Student zna charakterystyki lotniczych silników tłokowych,
EK18	Student zna rozwiązania konstrukcyjne stosowane w budowie lotniczych silników tłokowych,
	W zakresie umiejętności:
EK19	Student umie diagnozować silniki lotnicze,
	W zakresie kompetencji społecznych:
EK20	Ma świadomość postępowania w sposób profesjonalny i ponoszenia odpowiedzialności za własną pracę.

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć - wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W54	Podstawy Sprawność mechaniczna, cieplna i objętościowa; Zasady działania – dwusuw, czterosuw, Otto i Diesel; Objętość skokowa cylindra i stopień sprężania; Konfiguracja silnika i kolejność zapłonu.	2
W55	Osiągi silnika	4

	Kalkulacja i pomiar mocy; Czynniki mające wpływ na moc silnika; Mieszanki/mieszanki niskokaloryczne, przedwczesny zapłon;	
W56	Konstrukcja silnika Skrzynia korbową, wał korbowy, wał krzywkowy, miska olejowa; Pomocnicza skrzynia przekładniowa; Zespoły cylindra i tłoka; Pręty łączące, przewody wlotowe rozgałęzione i kolektory wydechowe spalin; Mechanizmy zaworów; Śmigłowe przekładnie redukcyjne.	8
W57	Systemy paliwowe silnika <i>Gaźniki</i> Rodzaje, konstrukcja oraz zasady działania; Oblodzenie i ogrzewanie. <i>Systemy wtrysku paliwa</i> Rodzaje, konstrukcja oraz zasady działania. <i>Elektroniczne sterowanie silnikiem</i> Działanie systemów sterowania silnika i odmierzania paliwa, włącznie z elektronicznym sterowaniem silnikiem (FADEC); Układ systemów i komponenty.	6
W58	Układ startowy i zapłonowy Systemy startu i systemy ogrzewania wstępnego; Rodzaje iskrownika, konstrukcja oraz zasady działania; Układ przewodów zapłonowych, korpus świecy zapłonowej; Systemy niskiego i wysokiego napięcia.	4
W59	Układ ssania, układ wydechowy i układ chłodzenia Konstrukcja i działanie: układ ssania włącznie ze zmiennymi systemami nawiewu; Układ wydechowy, układ chłodzenia silnika - powietrzem i płynem.	4
W60	Doładowanie/Turbodoładowanie Zasady i cele doładowania i jego wpływ na parametry silnika; Konstrukcja i działanie systemu doładowania i turbodoładowania; Terminologia systemowa; Systemy kontroli; System ochrony.	6
W61	Smary i paliwa Właściwości i specyfikacje; Dodatki paliwowe; Środki ostrożności.	4
W62	Systemy smarowania Działanie systemu/układ i komponenty.	4
W63	Silnikowe systemy wskazania Prędkość obrotowa silnika; Temperatura głowicy cylindra;	4

	Temperatura chłodziwa; Ciśnienie i temperatura oleju; Temperatura gazów spalinowych; Ciśnienie i przepływ paliwa; Ciśnienie ładowania. sterujących, punktów podnoszenia i drenów	
W64	Instalacja urządzenia napędowego Konfiguracja zapór ogniowych, osłon, paneli akustycznych, łoża silnika, zawieszenia antywibracyjnego, przewodów, rur, zasilaczy, łączników, wiązek kabli, linek sterowych, drążków	4
W65	Monitorowanie silnika i operacje naziemne Procedury startu i wznoszenia; Interpretacja mocy wyjściowej silnika i parametrów; Przegląd silnika i komponentów: kryteria, tolerancje i dane określone przez producenta silnika.	6
W66	Przechowywanie i konserwacja silnika Konserwacja i brak konserwacji silnika i akcesoriów/układów.	4
	Suma godzin:	60
Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
L9	Obliczenia obiegów cieplnych silników lotniczych	5
L10	Wyznaczanie osiągow	5
L11	Wyznaczanie charakterystyk wewnętrznych silnika	5
	Suma godzin:	15
Forma zajęć – laboratoria		
	Treści programowe	Liczba godzin
L16	Zasady bezpieczeństwa przy obsłudze silników lotniczych	1
L17	Diagnostowanie, testowanie, układu dolotowego i chłodzenia samolotu (deflektory, maski, filtry powietrza, chłodnice, intercoolery)	4
L18	Diagnostowanie, testowanie, układu zasilania samolotu (iskrownik, ustawianie zapłonu, świece zapłonowe, przewody zapłonowe, akumulator(ładowanie akumulatora), rozrusznik, alternator, gniazda zasilania lotniskowego, urządzenia zasilania lotniskowego)	12
L19	Diagnostowanie, testowanie, układu paliwowego samolotu (zbiorniki paliwa, przewody paliwowe, filtry paliwa, pompy paliwowe, gaźniki wtryskiwacze)	12
L20	Diagnostowanie, testowanie, układu wydechowego i smarowania samolotu (deflektory, kolektory wydechowe, tłumiki, oleje, filtry oleju, pompy oleju, chłodnice oleju, zbiorniki oleju)	12
L21	Sprawdzanie szczelności zaworów	2
L22	Sprawdzanie ciśnienia sprężania	2
	Suma godzin:	45

Metody i środki dydaktyczne	
18	Wykład konwencjonalny
19	Wykład multimedialny
20	Dyskusja
21	Obsługa silnika lotniczego (silnik lotniczy)

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F11	Podręczniki, normy, katalogi i inne pomocnicze materiały dydaktyczne
Ocenianie podsumowujące	
P9	Forma uzyskania zaliczenia: zaliczenie pisemne na podstawie pozytywnej oceny z egzaminów szóstkowych.
P10	Forma uzyskania zaliczenia: Uzyskanie pozytywnej oceny z projektów laboratoriów

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Srednia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze.	120
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie konsultacji i egzaminu – łączna liczba godzin w semestrze	4
Godziny niekontaktowe - przygotowanie się do zajęć	26
Suma	150
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa	
31	Cichosz E. i in. Charakterystyki i zastosowanie napędów, WKŁ, Warszawa 1980
32	Dzierżanowski P. i in. Silniki Tłokowe, WKŁ Warszawa 1981
Literatura uzupełniająca	
33	Werner J, Wajand J. Silniki spalinowe małej i średniej mocy, WNT, Warszawa 1983
34	Borodzik F, Budowa silnika, WKŁ, Warszawa 1973

Macierz efektów kształcenia					
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania

EK17	<i>MBMIP_W04</i> <i>MBMIP_W13</i> <i>MBMIP_U06</i>	++ +++ +	(C1)	(W1÷W13, ĆW1÷ĆW3)	(1,2)	(F1,P2)
EK18	<i>MBMIP_W04</i> <i>MBMIP_W18</i> <i>MBMIP_U06</i>	++ ++ ++	(C1,C2)	(W1÷W13)	(1,2)	(F1,P2)
EK19	<i>MBMIP_W13</i> <i>MBMIP_U01</i> <i>MBMIP_U22</i> <i>MBMIP_U29</i>	+++ + +++ +++	(C3)	(L1÷L7)	(4)	(P1)
EK20	<i>MBMLA_K01</i> <i>MBMLA_K03</i>	+ +	(C1,C2, C3)	W1÷W13, ĆW1÷ĆW3, L1÷L7)	(3)	(F1,P1,P2)

Formy oceny - szczegóły						
	Na ocenę 2 (ndst)	Na ocenę 3 (dst)	Na ocenę 3+ (dst+)	Na ocenę 4 (db)	Na ocenę 4+ (db+)	Na ocenę 5 (bdb)
EK16	Nie potrafi określić charakterystyk lotniczych silników tłokowych	Potrafi wymienić podstawowe charakterystyki lotniczych silników tłokowych	Potrafi wymienić podstawowe charakterystyki lotniczych silników tłokowych i scharakteryzować jedną z nich	Potrafi wymienić podstawowe charakterystyki lotniczych silników tłokowych i je scharakteryzować	Potrafi wymienić podstawowe charakterystyki lotniczych silników tłokowych i je scharakteryzować oraz wskazać kierunki postępowania przy wyborze	Potrafi wymienić podstawowe charakterystyki lotniczych silników tłokowych i je scharakteryzować oraz poszukiwać lepszych rozwiązań
EK17	Nie zna rozwiązania konstrukcyjnych stosowanych w budowie lotniczych silników tłokowych	Zna podstawowe rozwiązania konstrukcyjne stosowane w budowie lotniczych silników tłokowych	Zna podstawowe rozwiązania konstrukcyjne stosowane w budowie lotniczych silników tłokowych i je scharakteryzować	Zna rozwiązania konstrukcyjne stosowane w budowie lotniczych silników tłokowych i je scharakteryzować	Zna rozwiązania konstrukcyjne stosowane w budowie lotniczych silników tłokowych i je scharakteryzować oraz wskazać kierunki postępowania przy wyborze	Zna rozwiązania konstrukcyjne stosowane w budowie lotniczych silników tłokowych i je scharakteryzować oraz wskazać nowe kierunki rozwoju
EK18	Nie potrafi diagnozować silnika lotniczego	Potrafi zdiagnozować jeden element silnika lotniczego	Potrafi zdiagnozować nieliczne elementy silnika lotniczego	Potrafi zdiagnozować elementy silnika lotniczego	Potrafi zdiagnozować elementy silnika lotniczego i podać przyczynę uszkodzenia	Potrafi zdiagnozować elementy silnika lotniczego i podać przyczynę uszkodzenia i sposób naprawy wraz z technologią
EK19	Nie przygotowuje się do zajęć, nie wykonuje samodzielnych prac w trakcie zajęć, korzysta z wyników innych osób.	Przygotowuje się do zajęć w stopniu minimalnym, stara się pracować samodzielnie na zajęciach oraz przestrzegać obowiązujących norm.	Przygotowuje się do zajęć w stopniu zadowalającym stara się pracować samodzielnie na zajęciach oraz przestrzegać obowiązujących norm.	Dobrze przygotowuje się do zajęć, pracuje samodzielnie na zajęciach, przestrzega obowiązujących norm.	Dobrze przygotowuje się do zajęć, pracuje samodzielnie na zajęciach dobrze wykorzystując czas, przestrzega wszystkich obowiązujących norm.	Bardzo dobrze przygotowuje się do zajęć, pracuje samodzielnie na zajęciach bardzo dobrze wykorzystując czas, przestrzega wszystkich obowiązujących norm.

Autor programu:	Bartłomiej Kostowski
Adres e-mail:	bkostowski@pwsz.chelm.pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Nauk Technicznych i Lotnictwa PWSZ w Chełmie
Osoba prowadząca zajęcia (poza autorem sylabusu)	

